

Tutkimustietoa ristikoista

Saimme lahjoituksena kappaleet lisäkin Ristikoiden 20 ensimmäistä vuosiker-
taa lehden perustajalta Paavo I. Lukka-
roiselta. Kyseessä ovat vuodet 1971 -
1990. Naputtelimme tietokoneelle sanat
yhteensä 3519 kuvaristikosta. Oikeelli-
suustarkistusten jälkeen tuo aineisto on
nyt valmiina tutkimuksille.

Tutkimukset tehdään yhteistyössä Hel-
singin ja Oulun yliopistojen suomen kie-
len laitosten kanssa. Tähtäimessä on
useampia opinnäytetöitä, alkaen pro
gradu -tutkimuksista ja tähdäten väi-
töskirjatasolle saakka. Tutkimuksissa
on mahdollisuus mennä hyvin yksityis-
kohtaiselle tasolle. On mahdollisuus tut-
kia niin sanastoja kuin vihjeitystä ja to-
teutusta.

Olemme ajaneet joitakin tietokoneajoja
koko aineistosta. Näiden tuloksia tule-
me esittelemään tällä palstalla loppu-
vuoden aikana. Tässä on ensimmäinen
maistiainen yleisimmin esiintyneistä sa-
noista.

Suuri valtaosa 300 yleisimmästä sanas-
ta on nelikirjaimisia, mukaan mahtuu
vain 64 viisikirjaimista ja 5 kuusikirjai-
mista sanaa. Useimmin esiintyvä kuusi-
kirjaiminen, TASATA, on sijalla 220.

Vastaussanojen Top 10 muodostui seu-

raavaksi: 1) TAAS, 2) ALAS, 3) ANITA,
4) ASAT, 5) ASIA, 6) ATET, 7) ARAL,
8) OSATA, 9) AKAT, 10) ITARA. TAAS
esiintyi 547 kertaa eli se ei ollut edes
joka kuudennessakaan ristikossa.

Sanoista on selvästi nähtävissä A-kirjai-
men ylivoima ristikkosanoissa. Se löy-
tyy kaksi kertaa yhdeksässä vastaussa-
nassa ja yhden kerran kymmenessä.
Vastaussanoista kahdeksan on 4-kirjai-
mista ja kaksi 5-kirjaimista. Muista vo-
kaaleista I esiintyy kolmessa sanassa, E
ja O kahdessa.

Konsonanteista top kymmissä yleisin on
T, seitsemässä sanassa. Hopealle tulee
S, viidessä sanassa. Kaksi esiintymis-
kertaa on L:llä ja R:llä. Yksittäiset esiin-
tymiset löytyvät N:llä ja K:lla.

Ei mitään yllättävää tässä vaiheessa.
Uskon, että hyvin moni ratkoja olisi vei-
kannut juuri noita sanoja, jos olisi oman
kokemuksen ja fiilingin mukaan pyydet-
ty arvioimaan 10 kuvaristikossa useim-
min esiintyvää sanaa. Samalla lailla
yllätyksettömiä ovat myös kirjainjakau-
tumat.

Jatkamme tulevilla kerroilla aineistossa
syvemmälle menoa. Ryhmitämme sano-
ja sanaluokkien mukaan. Kurkistamme
myös harvinaisempien kirjaimien esiin-
tymiseen. Jonkun verran voimme valot-
taa myös laatijakohtaista infoa. Pysykää
kanavalla!

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipi-
teitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/